Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada C

C/2025/1981

11.4.2025

P10_TA(2024)0065

Zřízení zvláštního výboru pro Evropský štít pro demokracii a stanovení jeho působnosti, početního složení a funkčního období

Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 18. prosince 2024 o zřízení zvláštního výboru pro Evropský štít pro demokracii a stanovení jeho působnosti, početního složení a funkčního období (2024/2999(RSO))

(C/2025/1981)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh Konference předsedů,

— s ohledem na sdělení Komise o evropském akčním plánu pro demokracii (COM(2020)0790),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) ([1]) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (nařízení o digitálních trzích) ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2021 o evropských médiích v digitální dekádě – akční plán na podporu oživení a transformace ([3]),

— s ohledem na kodex zásad boje proti dezinformacím z roku 2022,

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie ([4]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady 2008/114/ES ([5]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1083 ze dne 11. dubna 2024, kterým se stanoví společný rámec pro mediální služby na vnitřním trhu a mění směrnice 2010/13/EU (Evropský akt o svobodě médií) ([6]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1069 ze dne 11. dubna 2024 o ochraně osob zapojených do účasti veřejnosti, před zjevně neopodstatněnými žalobními návrhy nebo zneužívajícími soudními řízeními („strategická soudní řízení proti účasti veřejnosti“) ([7]),

— s ohledem na soubor nástrojů EU pro zmírňování rizik pro kybernetickou bezpečnost sítí 5G z března 2021,

— s ohledem na sdělení Komise o obraně demokracie (COM(2023)0630),

— s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví harmonizované požadavky na transparentnost zastupování zájmů jménem třetích zemí na vnitřním trhu a kterou se mění směrnice (EU) 2019/1937, který předložila Komise dne 12. prosince 2023 (COM(2023)0637),

— s ohledem na doporučení Komise o inkluzivních a odolných volebních procesech v Unii a o posílení evropského charakteru a efektivního průběhu voleb do Evropského parlamentu (C(2023)8626) a doporučení Komise o podpoře zapojení a účinné účasti občanů a organizací občanské společnosti v procesech tvorby veřejných politik (C(2023) 8627),

([1]) Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
([2]) Úř. věst. L 265, 12.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj.
([3]) Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 71.
([4]) Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj.
([5]) Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj.
([6]) Úř. věst. L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.
([7]) Úř. věst. L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj.

— s ohledem na své usnesení ze dne 9. března 2022 o zahraničním vměšování do všech demokratických procesů v Evropské unii, včetně dezinformací ([8]) (INGE 1),

— s ohledem na své usnesení ze dne 1. června 2023 o zahraničním vměšování do všech demokratických procesů v Evropské unii, včetně dezinformací ([9]) (INGE 2),

— s ohledem na své doporučení ze dne 15. června 2023 Radě a Komisi v návaznosti na vyšetřování údajných porušení a správních pochybení v oblasti provádění právních předpisů Unie týkajících se používání špionážního softwaru Pegasus a ekvivalentního špionážního softwaru ([10]),

— s ohledem na zprávu ze dne 30. října 2024 nazvanou „Společně bezpečnější – posílení civilní a vojenské pohotovosti a připravenosti Evropy“, kterou ve funkci zvláštního poradce předsedkyně Evropské komise vypracoval bývalý prezident Finské republiky Sauli Niinistö,

— s ohledem na článek 213 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že zahraniční vměšování představuje závažné porušení všeobecných hodnot a zásad, na nichž je Unie založena, jako je lidská důstojnost, svoboda, rovnost, solidarita, dodržování lidských práv a základních svobod, demokracie a právní stát; vzhledem k prokázané skutečnosti, že zlovolní a autoritářští zahraniční státní aktéři i zlovolní nestátní aktéři využívají manipulace s informacemi a další taktiky k narušování demokratických procesů v Unii; vzhledem k tomu, že tyto útoky uvádějí občany v omyl, klamou je a ovlivňují jejich volební chování, vyostřují kontroverzní debaty, rozdělují, polarizují a využívají slabin ve společnosti, podporují nenávistné verbální projevy, zhoršují situaci zranitelných skupin – u nichž je větší pravděpodobnost, že se stanou oběťmi dezinformací –, narušují integritu demokratických voleb a referend, vrhají podezření na vlády členských států, veřejné orgány, demokratický řád a právní stát a mají za cíl destabilizovat evropskou demokracii; vzhledem k tomu, že se tento problém stal otázkou jak vnitřní bezpečnosti, tak bezpečnosti celého společenství Unie;

B. vzhledem k tomu, že Rusko již mnoho let soustavně vede nebývale zlovolnou a rozsáhlou dezinformační kampaň, aby klamalo občany jednotlivých států i mezinárodní společenství jako celek, a že intenzita této kampaně se od zahájení válečné agrese proti Ukrajině dne 24. února 2022 ještě vystupňovala; vzhledem k tomu, že v tomto ohledu je zapotřebí nepřetržitě podporovat Ukrajinu a Moldavsko a rovněž proevropské síly v Gruzii a v zemích západního Balkánu, jež všechny čelí silným ruským snahám o narušení procesu sbližování s Unií, a spolupracovat s nimi a maximálně při tom využívat vzájemnou výměnu informací a osvědčených postupů;

C. vzhledem k tomu, že pokusy státních aktérů z třetích zemí i zlovolných nestátních aktérů narušovat fungování demokracie v Unii a v jejích členských státech a vyvíjet skrze zlovolné vměšování tlak na hodnoty zakotvené v článku 2 Smlouvy o Evropské unii jsou součástí širšího rozvratného trendu, s nímž se potýkají demokracie na celém světě;

D. vzhledem k tomu, že zlovolní aktéři se i nadále snaží zasahovat do volebních procesů a využívat otevřenosti a plurality našich společností k útokům na demokratické procesy a odolnost Unie a jejích členských států;

E. vzhledem k tomu, že zlovolní autokratičtí aktéři vedou stále intenzivnější dezinformační kampaně proti práci delegací Unie; vzhledem k tomu, že se jedná o zřejmou snahu narušovat strategickou komunikaci Unie v zahraničí;

F. vzhledem k tomu, že před 8. říjnem 2024 neměla EU a její členské státy zvláštní režim sankcí týkající se zahraničního vměšování a dezinformačních kampaní organizovaných zlovolnými státními aktéry z třetích zemí, což znamená, že tito aktéři mohli bezpečně předpokládat, že jejich destabilizační kampaně proti Unii nebudou mít žádné důsledky;

G. vzhledem k tomu, že neexistuje společná definice a společné chápání tohoto jevu a že v současných právních předpisech a politických opatřeních na úrovni Unie i členských států, které mají umožnit zahraniční vměšování odhalit, zamezit mu a bojovat proti němu, zůstává mnoho slabin a mezer;

H. vzhledem k tomu, že se očekává, že zahraniční vměšování, dezinformace a útoky na demokracii a její ohrožování, které jsou již nyní časté, budou pokračovat ve stále větších počtech a budou propracovanější;

I. vzhledem k tomu, že předchozí doporučení Parlamentu týkající se boje proti zlovolnému zahraničnímu vměšování do demokratických procesů v Unii přispěla k lepšímu celkovému porozumění tomuto jevu na úrovni Unie a k většímu povědomí o tomto problému;

([8]) Úř. věst. C 347, 9.9.2022, s. 61.
([9]) Úř. věst. C, C/2023/1226, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1226/oj.
([10]) Úř. věst. C, C/2024/494, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.

J. vzhledem k tomu, že slyšení a práce zvláštních výborů INGE 1 a INGE 2 přispěly k veřejnému uznání významu této záležitosti a k pochopení jejího kontextu a že se jim podařilo dát unijní diskusi o zahraničním vměšování do demokratických procesů a dezinformacích formát;

K. vzhledem k tomu, že řešení zlovolného zahraničního vměšování a dezinformací vyžaduje globální mnohostrannou spolupráci a podporu mezi podobně smýšlejícími partnery, mj. mezi poslanci; vzhledem k tomu, že demokracie si při řešení těchto hrozeb a útoků vybudovaly pokročilé dovednosti a obranné strategie;

L. vzhledem k tomu, že řešení zahraničního vměšování, dezinformací a ohrožování demokracie vyžaduje mnohotvárný přístup, jenž bude podporovat kritické myšlení a mediální a informační gramotnost, zasazovat se o občanskou angažovanost a zlepšovat vzdělávání v oblasti demokracie;

M. vzhledem k tomu, že hybridní hrozby a útoky mohou vést k rozsáhlým krizím zasahujícím několik odvětví a mít negativní dopady na bezpečnost, kvalitu života občanů a fungování společnosti a ekonomiky jako celku, takže představují zásadní problém pro vnitřní záležitosti Unie; vzhledem k tomu, že tato nová realita vyžaduje důkladnější přístup ke zvládání krizí na úrovni Unie a k její civilní a obranné připravenosti, budování strategického výhledu a předvídání a posilování kapacit v oblasti včasného varování, odhalování, analýzy a operativní koordinace;

1. rozhodl zřídit zvláštní výbor nazvaný „zvláštní výbor pro Evropský štít pro demokracii“, jehož úkolem ve spolupráci a po konzultaci s příslušnými stálými výbory, pokud jde o jejich působnosti podle přílohy VI jednacího řádu, bude:

   a) posoudit příslušné existující a plánované právní předpisy a politická opatření s cílem odhalit v nich případné slabiny, mezery a překryvy, které by mohly být využity ke zlovolnému vměšování do demokratických procesů, mj. pokud jde o tyto záležitosti:

      i) politiky, legislativní návrhy a struktury, které by měly být vytvořeny v rámci Evropského štítu pro demokracii a které již vznikly v rámci Akčního plánu pro evropskou demokracii, a relevantní nástroje v rámci Strategického kompasu, jako je soubor nástrojů EU proti hybridním hrozbám;

      ii) příležitosti ke spolupráci mezi agenturami Unie a vnitrostátními orgány v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, a to i pro účely sdílení informací, zpravodajských informací a pokročilých detekčních mechanismů;

      iii) politiky a doporučení uvedené ve zprávě ze dne 30. října 2024 nazvané „Společně bezpečnější – posílení civilní a vojenské pohotovosti a připravenosti Evropy“;

      iv) politiky přispívající k demokratickým procesům Unie, k odolnosti demokracie díky znalosti situace, mediální a informační gramotnosti, mediální pluralitě a nezávislé žurnalistice, podpoře občanské angažovanosti, vzdělávání, kritického myšlení a osvětě a zapojení občanů;

      v) odolnost demokracie vůči domácím hybridním hrozbám a útokům a zlovolnému vměšování;

      vi) vměšování prostřednictvím online platforem, zejména na základě důkladného hodnocení odpovědnosti a vlivů, které mají velmi velké online platformy na demokracii a demokratické procesy v Unii;

      vii) dopad vměšování na kritickou infrastrukturu a strategická odvětví, včetně zahraničních investic a vlastnictví majetku na území Unie;

      viii) hybridní hrozby a útoky, mimo jiné: kybernetické útoky, a to i na vojenské a nevojenské cíle, textový a audiovizuální obsah vyrobený lidmi i obsah vyrobený umělou inteligencí a „deepfakes“ používané pro účely zahraničního vměšování a dezinformací, vměšování do politických institucí, ekonomický vliv či nátlak, vměšování globálních aktérů prostřednictvím získávání elit, národních diaspor, univerzit a kulturních akcí, tajné financování politických činností ze strany zlovolných zahraničních aktérů a dárců, činnosti v rámci zahraniční manipulace s informacemi a vměšování zaměřené na opatření Unie v zahraničí a využívání uměle vytvořených migračních toků díky větší roli státních aktérů;

      ix) politiky zajišťující vysokou společnou míru kybernetické bezpečnosti v celé Unii a odolnost vůči kybernetickým útokům, pokud se týkají demokratických procesů;

      x) roli zlovolných státních a nestátních aktérů, jejich způsob fungování a financování a fyzickou sabotáž, které se dopouštějí;

      xi) dopad vměšování na práva menšin a jiných diskriminovaných skupin;

xii) odstrašování, přičítání odpovědnosti a kolektivní protiopatření, včetně sankcí;

xiii) spolupráci v sousedství a na celém světě a multilateralismus;

xiv) vměšování aktérů se sídlem v Unii, k němuž dochází v Unii i ve třetích zemích;

xv) politiky a opatření na ochranu spravedlnosti a integrity voleb a posílení demokratického systému brzd a protivah;

b) vypracovat v úzké spolupráci s příslušnými stálými výbory doporučení a návrhy, jak tyto mezery dále odstranit, aby se podpořila odolnost Unie vůči hybridním hrozbám a útokům, včetně zahraniční manipulace s informacemi a vměšování, a jak zlepšit právní a institucionální rámec Unie;

c) posoudit činnosti Komise a Evropské služby pro vnější činnost, pokud jde o boj proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování a proti hybridním hrozbám a útokům;

d) bojovat proti informačním kampaním a strategické komunikaci ze strany zlovolných třetích zemí, a to i když probíhají prostřednictvím domácích aktérů a organizací v Unii, pokud poškozují cíle Unie a jsou vytvořeny za účelem ovlivňování veřejného mínění v Unii;

e) navázat případně na provádění zpráv zvláštních výborů INGE 1 a INGE 2;

f) přispívat k celkové institucionální odolnosti vůči zahraničnímu vměšování, hybridním hrozbám, útokům a dezinformacím;

g) v zájmu posílení opatření Unie namířených proti hybridním hrozbám a útokům a vnitřní a zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování udržovat vztahy s ostatními orgány a institucemi Unie, orgány členských států, dalšími mezinárodními organizacemi a meziparlamentními shromážděními, občanskou společností a státními a nestátními partnery v příslušných třetích zemích, pokud jde o záležitosti spadající do jeho působnosti; rozvíjet vztahy zejména se státními a nestátními partnery na Ukrajině a v Moldavsku a s proevropskými partnery v Gruzii a v zemích západního Balkánu; bránit se zmanipulovaným narativům přicházejícím z Ruska vzhledem k trvalé a kritické hrozbě, kterou Rusko představuje pro stabilitu a bezpečnost v celé Unii;

2. rozhodl, že kdykoliv bude práce zvláštního výboru zahrnovat vyslechnutí skutečností důvěrné povahy, svědectví obsahující osobní údaje nebo výměny názorů či slyšení s orgány a subjekty týkající se důvěrných informací, včetně vědeckých studií nebo jejich částí, které jsou podle článku 63 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([11]) považovány za důvěrné, budou tato jednání neveřejná; dále rozhodl, že svědkové a odborníci mají právo učinit své prohlášení nebo výpověď na neveřejném jednání;

3. rozhodl, že seznam osob pozvaných na veřejná jednání, seznam osob, které se jednání účastní, a zápisy z takových jednání se zveřejňují;

4. rozhodl, že důvěrné dokumenty, které zvláštní výbor obdrží, se posuzují v souladu s postupem uvedeným v článku 227 jednacího řádu; dále rozhodl, že takové informace budou použity výlučně k vypracování závěrečné zprávy zvláštního výboru;

5. rozhodl, že zvláštní výbor bude mít 33 členů;

6. rozhodl, že délka funkčního období zvláštního výboru bude 12 měsíců a že jeho funkční období začne dnem jeho ustavující schůze;

7. rozhodl, že zvláštní výbor může Parlamentu předložit zprávu v polovině období; dále rozhodl, že nejpozději na dílčím plenárním zasedání v lednu 2026 předloží zvláštní výbor Parlamentu závěrečnou zprávu, která se zaměří na záležitosti uvedené v odstavci 1 a bude obsahovat faktická zjištění a doporučení ohledně toho, jaká opatření a iniciativy je třeba přijmout, aniž by tím byly dotčeny pravomoci stálých výborů v souladu s přílohou VI jednacího řádu; zdůrazňuje, že doporučení zvláštního výboru musí být zohledňována příslušnými stálými výbory při jejich práci.

([11]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).